

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Inserati:

Enostop. petlivrsta (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenemži nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Deželne doklade.

v Ljubljani in ostalih, po potresu prizadetih krajih na Kranjskem. (Dopis.)

Kranjski deželni zbor je sklenil soglasno dne 20. novembra 1905, da se oproste deželnih doklad novosezidana, prezidana in prizidana poslopja v Ljubljani in nekaterih drugih krajih na Kranjskem, ki so bila postavljena oziroma pre- in prizidana v potresni dobi od 1. 1895 dalje, kakor tudi take stavbe, katere se zgrade do let 1908 oziroma 1910, in sicer tedaj, če dovoli tudi država kvalificirano, 18- oziroma 25-letno davčno prostost, za ravno tisto dobo. Zgodilo se je to vsled solidarnega prepričanja dež. zbora, da so lastniki takih poslopij neobhodno potrebni pomoči ter da je to gospodarska nujnost, ki ne dopušča niti najmanjšega odlašanja.

Deželni odbor moral bi vsled svoje ustavne dolžnosti kot izvršilni organ dež. zbora naznaniti omenjeni sklep c. kr. davkarjem, da naj ne pobirajo deželnih doklad v slučajih, v katerih jih dežela nima pravice tjrjati. Kranjski dež. odbor pa ni izpolnil leto dni svoje dolžnosti ter je pred kratkim na drezanje društva ljublj. hiš. posestnikov odgovoril, da je ne more, češ da je treba v ta namen dež. zakon, ne pa sklepa dež. zbora. To je v protislovju z dež. redom za vojvodino Kranjsko, kajti deželni red predpisuje obliko zakona le za naložitev ne pa za oproščanje dež. doklad. Deželni zbori so kompetentni v takih slučajih sklepati samostojno ter ne potrebujejo vladarjeve sankcije in sicer vsled dež. avtonomije, katero bi moral deželni odbor braniti proti vsaki drugi oblasti, ne pa da bi jo sam utesnjeval in rušil.

Čutimo dolžnost čisto stvarno obrazložiti pomen in potrebo soglasnega sklepa dež. zbora, ki ga dež. odbor neče izvršiti, ker povzroča to postopanje vsem prizadetim občutno ter neuteemeljeno škodo, ki ne zadeva le naravnost kruto lastnikov poslopij, ki bi morala biti deležna oproščanja doklad, nego je naperjeno posredno takorekoč proti vsemu prebivalstvu dotičnih krajev, v največji meri pa tangira prebivalce ljubljanskega mesta.

Predvsem se nam zdi primerno opomniti nekaj splošnega o obdavčenju novih, pre- in prizidanih poslopij. Avstr. drž. finančno zakonodajstvo je v principu dolgo časa priznavalo popolno davčno prostost takih stavb, vsled tega, da bi se dvignila stavbena podjetnost ter bi se pomanjkanje zdravih stanovanj omeilo; 5% davek, ki ga je uvedla država z zakonom z dne 9. febr. 1882 kot realni davek, pobirala je prej le kot dohodnino. Tudi se je šele 1. 1896 opustil odbitek hipotekarnih obresti od kosmatega doneska davka prostih poslopij. Avstrijska finančna politika se je torej nagibala vedno kolikor mogoče na minimum glede obdavčenja novih stavb, kar bi gotovo ne storila, če je ne bi silil na to narodno-gospodarski in socialno-politični imperativ, saj je sicer kazala zelo rada fiskalno lice; majhna rentabiliteta poslopij in pa tendenca, da ne bi šla cena stanovanj kvišku, ki so vendar del eksistenčnih potreb, sta pri tem dokajšnjava vpliva. V normalnih razmerah razširila je država seveda iz javnih interesov splošno 12-letno prostost hišno-najemninskega davka s posebnimi zakoni v nekaterih krajih; tako so na pr. na Dunaju nekatere stavbe 18 let, v Pragi, Lvovu, Przemyslu, Opavi, 20 let, v Trstu pa celo 30 let hiš. najem. davka proste.

Kar se tiče dež. fin. politike avstr. kronovin., povdariti moramo, da Kranjska do sklepa dež. zbora z 20. nov. 1905 nikakor ni prednjačila glede na moderno pojmovanje obdavčenja realnega davka, šele s tem sklepom je nekaj ukrenila, kar je drugod že prej obstajalo. V sedmih avstr. kronovinah in sicer na Češkem, Sleziji, na Zgornjem Avstrijskem, Koroškem, Predarliskem, v Dalmaciji in Bukovini se sploh ne pobirajo deželne doklade od hišno-najem. davka prostih poslopij, na Nižnjem Avstrijskem pa so znašale le 1. 1903 le 30%. In vse to v normalnih razmerah. V Ljubljani in v ostalih kranjskih krajih, kjer je država dala kvalif. davčno prostost, pa so razmere docela nenormalne. Tu je bilo posestvo vsled potresne katastrofe čisto ruini-rano ter so radi izjemnega položaja stavbinske cene visoko narastle na eni strani, kar je rentabiliteto novih stavb pritiskalo še nižje, na drugi strani pa so bili prisiljeni posestniki, katerim je potres poslopja čisto po-

rušil, postaviti si nova, če so hoteli saj nekaj rešiti na ta način, da so mogli dvigniti brezobrestna potresna posojila.

Gospodarski položaj posestnikov, ki so zidali specielno v Ljubljani v potresni dobi, je vse drugo, kakor pa ugoden in če bi morali plačevati poleg vseh drugih bremen še dež. doklade bi se pokazala naravnost akutna kriza. Ne le, da so stavbe, v dobi, ki jo do- loča sklep dež. zbora z 20. nov. 1905, stale primeroma mnogo več, kakor pa stavbe v drugih glavnih mestih avstrijskih, — povprečno cenimo lahko to razliko na 10% — je poleg tega ljubljansko hišno posestvo hipotekarno tako obremenjeno, kot nikjer drugod. V Ljubljani se je zidalo skoro izključno na kredit. Vknjiženi dolgovi so: 1. hipoteke denarnih zavodov, 2. drž. brezobrestno posojilo, vračljivo normalno v 15. letih, tako da je od tega plačevati na leto 6-06%, 3. 3% potresno posojilo, vračljivo v 30. letih, da plačujejo dolžniki tudi okroglo 6%.

Hipoteke denarnih zavodov imajo obrestno mero po 4-5%, 4-1/2%, 5%, poleg obresti pa je plačevati še prisilno amortizacijo, kajti trémo lahko, da povprečno znašajo hipoteke denarnih zavodov daleč preko polovice stavbene vrednosti ter dosegajo 2/3 iste.

Danes je kosmati dohodek novih stavb v Ljubljani, če se je zidalo po ljubljanskih povprečnih cenah 6% stavbene vrednosti. Drž. 5% davek in 25% mestne doklade od idealne najmarine brez deželnih doklad znašajo 10% kosmatega dohodka in če vzdrževanje v prvih par letih računamo samo z 4% kosmatega dohodka, kar je gotovo absolutni minimum, dobimo čisti dohodek 4-6% stavb. vrednosti. To bi bil donos stavbe, ki ni hipotekarno čisto nič obremenjena, ki zahteva le minimalno vzdrž. stroške (recimo le v teku prvih 5 let), v kateri ne stoji niti trenotek kak lokal prazen oz. ne odnese ničje najemnine in pa če ni plačevati dež. doklad. Če pa računamo za dobo 18 let, t. j. za celo dobo 5% davka, vzeti moramo za vzdrž. stroške najmanj 7% kosm. donosa, tako da se obrestuje hiša pod zgornjimi pogoji za čas davčne prostosti z 4-3%. Če je pa hipotekarno obremenjena le do polovice — ne pa do 2/3 kot so faktično v največ slučajih ljublj. poslopja — ter vzamemo najnižjo hipot. obrestno mero 4-5% obrestuje se za čas davčne prostosti lastnikov kapital z 3-8%; amortizacije nismo računali čisto nič. Predvarimo še tretjo vrsto ekon. položaja ljublj. posestnikov, namreč razmere tistih hiš, ki so obremenjene z brezobrest. in 3% potresnim posojilom; oglejmo si tudi ugodnejši slučaj, kjer je 1/3 stavb. vrednosti krita s potresnim posojilom, 1/3 s hipotekami denarnih zavodov z obr. mero 4-5%, 1/3 z gotovim kapitalom posestnika. Od prve tretjine plačevati je 6%, od druge 4-5% in ker nese poslopje v prvih letih čistega donosa 4-6%, obrestuje se tretja tretjina, t. j. gotovi kapital posestnikov s 3-3%, povprečno za dobo davčne prostosti pa z 2-4%, ker je povprečni čisti donos za to dobo 4-3%, napram čistemu donosu prvih let 4-6%. V dosti pogostejših slučajih pa je do polovice potresnega posojila, četrtino hipotek den. zavodov, tako da se četrti 1/3 niti z 1% ne obrestuje; znanih nam pa ni le nekoliko desetih slučajev nego cela množica, ko posestniki niti petine svojega niso imeli ter so zidali le vsled tega, ker se jim je obljubljalo, da bo potresno posojilo itak odpisano ter bi bili raje pustili razvaline podrtih hiš, kakor pa da imajo sedaj še drugič efektivno škodo s tem, da jim lastne glavne leže v stavbah skoro brezobrestno ter se jim v teku časa zmanjšujejo, kolikor se stavbeno stanje poslopij slabša.

Računali nismo v nobenem zgornjih slučajev amortizacije dolgov. Kak bo položaj novih poslopij v Ljubljani, ko nastopi hišno-najemninski davek, če se med tem časom ne amortizujejo bremena v znatni meri! Daleko-sežnih posledic se n. pr. dež. odbor v svoji finančni modrosti gotovo ne zaveda.

Sklep dež. zbora kranjskega glede oproščanja dež. doklad pa je indirektno storjen tudi v interesu obrta. Če je že danes malo izplačljivo nalagati denar v stavbe v Ljubljani, tudi če se ne pobirajo v smislu dež. zborskega sklepa dež. doklade 18 let, ker so po preteku tega časa tudi čisto neobremene-stavbe ne bodo obrestovale višje, nego po 3%, bilo bi naravnost bedasto misliti na investiranje premoženja v poslopja, ako bi se pobirale. Stavbena delavnost mora docela pasti in to bo v prvi vrsti čutila stavbena obrt (zidarji, mizarji, ključarji, tesarji, pleskarji, pečarji itd.) Danes že je gotovo, da se

povišajo cene stavbenega materiala znatno, lamsko leto že je šel kvišku les, opeka za več nego 10% in pojde še vsled eksporta v Trst, kjer se bo razvilo živalno stavbeno delovanje, železo je že doseglo za 20% višje cene, kot prej za bodočo sezono, baš tako bodo steklarski izdelki sedaj za ravno toliko dražji. In ker se bo sčasoma karavanaška železnica v Ljubljani vedno bolj poznala, tudi v trgovskem oziru, ne samo na število tučev, bo tudi vprašanje po stanovanjih manjše; to bo negativni vzrok padu stavbene delavnosti, kakor bo prvi pozitivni. S stavbenim delovanjem padla bo pridobnina, na katero dežela tudi pobira doklade.

Tretji moment, na katerega se opira deželni zbor sklep z 20. nov. 1905, je pa socialno političen. Ker je ljubljansko posestvo že sedaj v skrajno slabem položaju ter je izplačljivost silno neznatna, je nuja posledica, da skuša odvaliti vsak najmanjši pritisk in obremenjenje. Katerkoli nove davščine ali dajatve bodo imele povišanje stanovanjskih cen za posledico ter jo morajo imeti, in sicer za znatne zneske. Če je sedaj prisiljen posestnik, da pušča lastno glavino v stavbi malo boljše kot brezobrestno, ali more kdo zahtevati, da bi še doplačeval? K dosedanjim javnim bremenom pridruži se kanalski davek mestne občine in nekaj šumi v zraku o povišanju občinskih doklad v bližnji dobi. Prvi bo pahnil v krizo posestnik ali ta kriza bo zadela tudi splošnost: »Häuserkrach« in Wohnungselend sta si dobra znanca. Oproščanje dež. doklad se je sklenilo v splošno korist in kdor ovira izvršitev tega sklepa, dela naravnost proti splošnim interesom.

Oproščanje dež. doklad ne škoduje niti najmanj posestnikom starejših hiš. Nekateri »starohišarji« so imeli istotako davčno prostost za nekaj časa o potresu, baš sedaj pa pripravljajo država reformo hišnega/emninskega davka, po kateri bodo deležni znatnih olajšav. Tudi so bili stroški, s katerimi so bile postavljene starejše hiše čisto drugačni ter je v njih investiran relativno neprimerno manjši kapital, glede bremen pa se primerjati ne dajo, kajti »novohišarji« so tisti, katerim je potres hiše čisto podrl ter so si postavili namestu teh nove, starohišarjem pa jih je le poškodoval. S povzdigo prebivalstva, za kar so dober pripomoček ravno ugodne stanovanjske razmere, zadobi posredno tudi staro posostvo višjo vrednost.

Ne le, da država ni dala Ljubljani v davčnem oziru tolikih olajšav, kot bi jih bila potrebna ter ji je dovolila s težavo komaj to, kar imajo nekatera mesta, ki jih ni zadela uničujoča katastrofa, pokazala je glede potresnega posojila fiskalizem, kot nikjer v vsaj podobnem slučaju, kajti enakega slučaju avstrijska država od pamtikeva ni imela. Deželni zbor kranjski storil je v zadnjem hipu svojo najnujnejšo dolžnost, nič več kot tisto, kar je drugod že obstajalo, namreč tam, kjer so razmere normalne, kot pripomoček za normalni razvoj, ne pa kot sredstvo za izredne slučaje. Toda, glejte! Deželni odbor vstane, noče izvršiti svoje ustavne dolžnosti ter pravi, da ima svoje »pravno mnenje« o formalnostih deželnozbornskega sklepa! Čudne stvari se gode v deželi.

ISTRSKI DEŽELNI ZBOR.

Trst, 7. marca. Istrski deželni odbor je poslal cesarskemu namestništvu pritožbo, ker vlada noče sklicati deželnega zbora. V utemeljevanju pravi, da se prihodnje državnozbornske volitve ne bodo »mogle smatrati za veljavne«, ker se deželnemu zboru ni dala prilika, sklepati o volivni dolžnosti, ki je bistven del postave o volivni reformi.

VITEŠKI OGRI.

Proti nemažarskim narodom.

O novem ogrskem šolskem zakonu smo že obširneje poročali. Vlada, ki hoče s tem zakonom vsem nemažarskim zasebnim ljudskim šolam in učnim zavodom zadati smrtni udarec, da jih pod pretvezo ščuvanja proti ogrski državni ideji zapre, namerava obenem izvesti splošno postavo proti vsem nemažarskim narodnostim. Že dalj časa so v ogrski zbornici mažarski poslanci zahtevali, naj se »nacionalitetni zakon« revidira in preosnuje. Sedaj je želja postala sklep.

Budimpešta, 7. marca. Več mestnih zastopnikov je vložilo v državni zbornici peticije, naj se poostriži kazni proti tistim, ki ščuvajo »narodnost proti narodnosti«. Odsekov poročevalec Hermann je predlagal, naj

zbornica izroči peticije vladi, da jih reši v pri-log občinskimi zastopom. Lazar je predlagal, naj se »nacionalitetni zakon« odpravi, ker narodnosti ščuvajo proti ogrski državni ideji. Rumunca Pap in Bredecanu sta predlagala, naj se preko peticij preide na dnevni red. Zbornica je slednje odklonila ter sklenila, iz-ročiti peticije vladi, da jih povolno reši, obenem pa zahtevala, naj vlada zbornici predlo-ži zakon glede na revizijo nacionalitetnega zakona.

Budimpešta, 7. marca. Baje je pravo-sodni minister Günther s tajno naredbo na-ročil vsem državnim pravdnistvom, naj na-tančno zasledujejo, kaj bodo listi nemažarskih narodnosti pisali proti novi ogrski šolski po-stavi. Ako bodo listi nastopili proti enotnemu narodnostnemu duhu te postave, naj se proti njim postopa z vso strogostjo. Justičnega mi-nistra je opozoril na potrebo take izjemne naredbe naučni minister Albert grof Apponyi.

Ogrska socialna politika.

Budimpešta, 7. marca. Minister za notranje stvari, grof Andrássy, je razpustil strokovno društvo budimpeštanskih zidarjev. Zidarji so sklicali za nedeljo ljudski shod, kjer bodo proti tej naredbi protestirali.

Nagodbeno vprašanje.

Dunaj, 7. marca. Danes se je vršil mi-nistrski svet, ki se je bavil z nagodbenim vprašanjem. Posvetovali so se, kako 8. t. m. pogajati se z ogrskim ministrskim predsed-nikom in državnim tajnikom Popovicem, ki sta se pripeljala 7. t. m. ponoči na Dunaj. Baje avstrijska vlada stoji še vedno na stališču, da se mora skleniti dolgorajna po-godba.

Budimpešta, 7. marca. Tu se je vršil ogrski ministrski svet, katerega je ude-ležil tudi honvedski minister Jekelfalussy, ki se je pripeljal iz Opatije v Budimpešto.

CESAR O GLAGOLICI.

Dunaj, 7. marca. Danes opoldne je ce-sar sprejel predsedstvo hrvaškega sabora, ki je cesarju izročilo addresso. Predsednik dr. Medaković je nagovoril cesarja. Dejal je, da bo sabor nalogo, ki mu jo je cesar poveril, vestno in v sporazumu z vlado izpolnil. Cesar je nato odgovoril sledeče:

»Jaz sprejemam s blagohotnostjo addresso svojih ljubljanih kraljestev, Hrvaške, Slavo-nije in Dalmacije, ter se veselim, da se de-lovanje sabora sedaj vrši v normalnih mejah. Z obžalovanjem pa sem zapazil, da se je s sklepom, ki se dotika moje pravice pomilo-sčenja, posebno pa z brzojavko, ki jo je sabor glede na glagolico poslal dalmatinskim sko-foni, prekoračila meja njegovega rednega de-lovanja.« Nato je dodeljal še nekaj sklepnih besed.

Kakor znano, se besede cesarjeve na-našajo na sklep sabora, naj se naprosi cesar-ja, da pomilosti osebe, ki so bile za časa Fe-jevaryjevega ministrstva zaradi političnih prestopkov obsojene in na brzojavko saboro-vo, ki je pozivljala dalmatinske skofe, naj branijo in zagovarjajo najlepšo svetinjo slo-vansko, glagolsko bogoslužje, ki ga je cerkev Jugoslovanom podelila, a ga sedaj kongrega-cija obredov — gotovo ne v duhu rajnega Leona XIII. — hoče omejiti. Znano je tudi, da so predlog, naj se odpošle škofom brzojavka, stavili in podpisali predvsem resolucionaši, katerim pripadajo tudi predsednik sabora dr. Medaković. Ta pa ni cesarju pojasnil stališča in misli saborske večine, katero on zastopa, ter je na cesarjeve besede molčal.

Edino pravo stališče je sedaj to: Dr. Me-daković bi bil moral kot predsednik sabora cesarju pojasniti stališče saborovo. Če tega ni storil, je edino dosledno, da odstopi. Pred-sedstvo saborovo je škofom poslalo brzojav-ko in če tega ni v stanu pred cesarjem zago-varjati ali če nima poguma za to, mora od-stopiti.

HRVAŠKI SABOR.

(Proti mažarski pomorski politiki.)

Poslanec Vlahović je govoril v saboru proti mažarski pomorski politiki, ki podpira parobrodno društvo »Ungaro-Croata« proti hrvaškemu parobrodnemu društvu ter hoče hrvaškemu pomorskemu društvu z najbolj umaza-no konkurenco uničiti. V reškem pristanišču hrvaškemu parobrodnemu društvu ne dovo-lijo nobenih ugodnosti, dočim v Trstu z dru-štvom jako kulantno postopajo. (Peršič: Av-

striji so pač bolj izobraženi kot Mažari!) Šli smo v Pešto, da se pritožimo, toda niso nas vsprejeli. (Persić: Kako pa je ime tiste svinje?) Mažari ne smejo našega morja proglašati za mažarsko. Sabor naj dovoli hrvaškemu parobrodskemu društvu veliko podporo. — Poslanci vseh frakcij so se z Vlahovičem strinjali, le Srb Budisavljevič je ugovarjal.

PROTEST BOSANSKIH HRVATOV NA HRVAŠKI SABOR.

Sarajevo, 7. marca. Bosanski Hrvati so poslali hrvaškemu saboru protest, na katerem so podpisani nadškof dr. Stadler, frančiškanski provincial Fra Komandović, odvetnik dr. Mandić, Pavičić, Palandžić in Marko Raguz. V tem protestu, naslovljenem na predsedstvo hrvaškega sabora, se najprej jasno označi hrvaško državnopravno stališče. Habsburški vladarji so kot hrvaški kralji obenem tudi bosanski kralji in hrvaški sabor je zastopnik vseh prej v kraljestvo združenih hrvaških zemlj. Zato bosanski Hrvati slovesno protestirajo proti izjavi nekega zastopnika v hrvaškem saboru (Supilo), ki je dejal, da sabor želi, naj Bosna pripade srbskemu kraljestvu. Bosanski Hrvati pa še bolj obžalujejo dejstvo, da ni hrvaški sabor soglasno teh besed obsodil.

KULTURNI BOJ.

(Dopis.)

Beda duhovnikov. — Montagnini. — Razkol.

Na Francoskem je sedaj toliko siromašnih duhovnikov, katerim je vlada ustavila plače ali pokojnine, da so ustanovili svoje posebno društvo »Prêtres Ouvriers«, ki ima namen siromašnim duhovnikom preskrbeti službe. Zveza ima tudi svoje glasilo »Le Trait d'Union«, ki izhaja v Blacé (Rodan) in ki ga urejajo abbé Martin. To glasilo piše, da društvo šteje 120 duhovnikov članov. Eni se bavijo s tiskanjem vizitnic, drugi slikajo razglednice, izdelujejo kuverte itd. Eden popravlja ure in očala, drugi celo slika gobelin-ske preproge; en duhovnik je šel za knjigo-veza. Nek 75letni starček duhovnik je začel zopet slikati, kakor je svoje dni, ko je bil še mlad in zdrav; ker pa ne more izdelati več velikih podob, kopira nabožne.

Pariški »Temps« poroča, da so španski aristokrati naprosili svojcas papeža, naj zabrani, da bi kralj Alfonz XIII. obiskal predsednika republike. Papež pa je nato svojemu nunciju v Parizu naročil, naj španske aristokrate zaradi obiska pomiri. Torej niso resnične senzacije vesti pariških vladnih glasil, da je Vatikan izkušal obisk preprečiti. Seveda francoska vlada trdi dalje, da je Vatikan snoval celo zaroto proti republiki, eden glavnih zarotnikov pa da je pariški župnik Jouin, ki bo zaradi tega kmalu stal pred sodniki. Jouin izjavlja, da z Montagninijem, papeževim nuncijem v Parizu sploh ni imel nič opraviti.

Glasilo zagrizene protikatoliške »Evangelijske zveze« na Nemškem, »Tägliche Rundschau«, obsoja v svoji 105. številki pogoje, ki jih Briand stavlja cerkvi pri sklepanju pogodb med župniki in župani. Če naj bo cerkev od države res ločena, potem ne sme vlada predpisovati škofom, koga naj imenujejo za župnika in koga ne. Tako glasilo najbolj fanatičnih protirincev.

Cerkvenopolitično vprašanje je sedaj, kakor pravijo »na mrtvi točki«. Vlada ne ve, ali nazaj ali naprej, ali naj izda novi zakon, ali pa zgolj naredbe. Briand je pisal poslancu Brousse, da nima nič proti temu, ako ima razum župana tudi župnik ključ od cerkve. Zelo liberalno. Škofje v svojih škofijskih listih naročajo župnikom, naj vzdržujejo status quo, prefekti pa nočejo odobravati kupnih pogodb.

V eni stvari so se freigeistovci temeljito zmotili: pojavil se ni razkol. »Škof« Vilatte je svojo vlogo že odigral. Angleški listi pišejo, da ga je l. 1892 tudi anglikanska cerkev ekskomunicirala, ker je neštokrat menjal svojo vero. Bil je katoličan, presbiterianec, episkopalen, metodist, nestorianec in celo budist. Gospoda de Houx in Réveillard potujeta sedaj po Angleškem, kjer nabirata denar za razkolnike.

RUSIJA.

Kako je duma sestavljena.

Natančni sestav dume je sledeči: Dva poslanci sta »neisljivstna«, to je nočeta izpovedati, kakšnega mišljenja sta. 10 poslancev je brezbarvnih. Desnica: 11 članov »Zveze pravih ruskih ljudi«, 7 monarhistov, 6 centristov, 26 oktohistov, 28 desničarjev, 2 iz »zmerne desnice«, 23 iz »neustranske desnice«, 12 zmernih (vseh skupaj 134). Nacionalci: 28 poljskih nacionalnih demokratov, 7 zmernih nacionalcev, 2 zmerna liberalca, 3 zmerni progresisti, 23 progresistov, 2 progresistična nacionalca, 2 progresistična demokrat, 4 nacionalni demokrati (71). Ta nacionalna stranka se sestavlja samo iz Poljakov. Nagibajo se k konstitucionalni desnici. Centrum: 1 demokratski reformator, 2 iz stranke mirnega obnovevanja, 73 kadetov, en (1) poslanec, ki zagovarja »enakopravnost judov«, 2 iz »turške napredne zveze«, 1 kavkazec (80). Levica: 3 radikalci, 29 delavske stranke, 69 levičarjev, 4 ljudski socialisti, 54 socialdemokratov, 18 socialnih revolucionarcev, 6 od skrajne levice, 4 armenci (186).

Po narodnosti je izmed neruskih narodnosti, ki jih je 45 vsega zastopstva, 49 Poljakov, 25 Tatarcev, 8 Armencev, 7 Litavcev, 7 Gruzincev, 4 Esti in Leti, 4 Judi, 3 Nemci.

Po veroizpovedanju je 114 nepravoslavnih, 56 je katoličanov, 32 Turkov, 14 luterancev, 7 armencev, 4 Judi, 2 staroverca. Izmed katoličanov pripadajo vsi poljskim nacionalcem, le šest je levičarjev.

× × ×

Peterburg, 7. marca. V Čubsku so revolucionarji ubili nekega Švicarja, Moora. Revolucionarji zbežijo v Švico, ako izvršijo zločin, v zalvalo pa so v Rusiji že nekaj Švicarjev ubili. To bo utegnulo imeti slabe posledice, ker jim Švica lahko odpove gostoljubnost.

Varšava, 7. marca. V ravnateljstvo sobo tukajšnje realke so zločinci vrgli bombo. Soba je docela razrušena, ranjen pa ni nihče.

Moskva, 7. marca. Opoldne 7. t. m. je osem oboroženih mož vdrla na vseučilišče ter blagajno oropalo za 50.000 rubljev. Zločinci so zbežali, na begu pa umorili enega policaja.

× × ×

Peterburg, 7. marca. Socialistiški »Tovariš« poroča, da bo vlada duni predložila sledeče predloge: Verska svoboda, nedotakljivost oseb, meščanska enakopravnost, kreditni fond za kmete, izboljšanje položaja tovarniških delavcev, državno delavsko zavarovanje, reforma kmečke samouprave, uvedba avtonomije v vzhodnomorskih, severno- in jugozahodnih provincijah, reforma kazenskega prava, reforma šolstva, reforma policije. »Tovariš« svari socialiste, naj se ne ozirajo v duni na izzivanja reakcionarcev in naj delajo na to, da duma ne bo razpuščena.

Peterburg, 7. marca. General Kuropatkin objavlja v »Invalide« pismo na šefa generalnega štaba, ki je nedavno trdil, da se »Spomini na ruskojaponsko vojsko« od Kuropatkinu ne naslanjajo vseskozi na avtentične listine. Kuropatkin dokazuje, da je za svoje delo uporabil vse arhive armadnih štabov.

AMERIKA IN JAPONSKA.

Berolin, 7. marca. Tukaj poročajo, da ameriške severne države koncentrirajo svoje vojno brodogradilne okoli Honoluluja (na Sandwichskih [Havaj] otokih v Tihem oceanu). — Vojaški krogi dvomijo, da bo Amerika v tem kaj na boljšem proti Japonski, ki ima znatno večje brodogradilne kot Amerika.

Vollni boj.

(Shod zaupnikov v Pulju.) Shod zaupnikov »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«, ki se je vršil v Pulju, je enoglasno postavil v okraju Voloska, Čres, Krk in Veliki Lošinj za državnozbornskega kandidata g. prof. V. Spinčiča, v okraju Pazin, Bužet, Labinj in občini Barban pa dr. Matko Laginjo. — Na to je prišlo v razpravo vprašanje glagolice. Po daljši in zanimivi debati je bila sprejeta enoglasna resolucija: »Zaupniki političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri, zbrani na sestanku dne 6. t. m. v Pulju, smatrajo naredbo od dne 19. decembra 1906 kakor žaljenje hrvaškega naroda in žaljenje njegovih naravnih in verskih pravic ter opozarjajo v tem smislu kompetentne činitele na pogubne posledice v vsakem, posebno pa v verskem pogledu, katere posledice bi brez dvoma nastale iz izvedbe rečene naredbe.«

(Liberalni shod v Bitinjah.) Minulo nedeljo so liberalni »neodvisniki« zborovali v Bitinjah pri Čresnu v gostilni Groharjevi. Prejeli smo naslednje poročilo: Anton Fatur, gostilničar na Premu, se predstavi kot predsednik gospodarsko-političnega društva in dá besedo g. Arkotu, ki prične: Cenjeni možje volivci! Blizu se nove državnozbornske volitve. Zato je potreba, da si izberemo moža kandidata, ki bo vedel za vse kmečke potrebe. Zato jaz mislim, da je najboljši, da si izberemo kmeta, ne pa kakšnega duhovnika ali advokata. (V Ilirski Bistrici na shodu je pa govoril kmetom advokat dr. Novak. — Tu preneha in bere iz neke knjige. Op. por.) Zatorej bi jaz na srce polagal bodočemu državnozbornskemu poslancu, da bi skrbel za prospeh živinoreje, za plemenske bibe in mjasce. (Gledal je ves čas nekako zmedeno in beseda se mu je zastavljala. Op. por.) Zato naj deluje naš bodoči poslanec na to, da bode kmetu pomagalo, ker zadnji čas se je bore malo storiло v korist kmeta in občin, razum nekaterih vodovodov. (G. Arko, v Bistrici ste pa trdili, da se ni nič storiло. Op. por.) A še je veliko denarja v ta namen, a ga nima kdo izposlovati. (Take modrosti pa g. Arko še nikdar ni povedal. Dežela ne vé kam z denarjem, ki ga je kakor listja in trave. Ni ga pa človeka, ki bi grabil denar in zasipal z njim jarke. G. Arko, primite se za nos. Zakaj pa vi raje s kravim zvoncev zvonite v deželni zboru, nego da bi s kupa grabili denar. G. Arko si je gotovo mislil, da ima same bedake pred seboj, ko je take klatil. Op. por.) Besedo dobi g. doktor Kam iz Ljubljane. (Ta se je ves čas, odkar se je pripeljal z vozom g. Arkota ob 2. uri iz Pustojne, sprehajal po sobi gori in doli in zunaj po cesti semtertja ter nekaj mrmral, segal v lase, v žepe in neusmiljeno vlekčal brke. Ljudje so postajali in gledali kaj dela. V sobi med govorom se je ravno tako obnašal. Op. por.) Ko dobi besedo, hitro sleče suknjo, porine stol, na katerem je stal Arko, ter skoči na mizo, seže v lase, prime za brke in mogočno izpregovori: Možje volivci! Silno me veseli, da ste se udeležili našega shoda. Gospodarsko-politično društvo je povabilo tudi mene, da se udeležim shoda. Temu povabilu sem se radostno odzval ter prišel na vaš shod. (Velika sreča je zgodilo, ko je naše društvo svoj shod naznanilo! Hitro pride dr. Žitnik in ima tudi svoj shod. In zakaj to delajo? Zato, ker se bojijo, da bi ljudje slišali resnico in potem bi ostali farji sami in ne tako, kakor sedaj, ko imajo vso komando (dene desno roko v žep, levo pa na čelo, suče brke, premišlujejoč, kaj bi še povedal. Op. por.) Zato možje volivci,

vam svetujem, da vprašate klerikalne poslance, kaj so storiли za korist kmeta. Jaz sicer nisem kmet, vendar danes govorim ne prvič in mislim, tudi ne zadnjič. Zatorej dobro vem, da so klerikalci zatirali kmeta in pospeševali veleposestev. (Konfuzni Kam si torej želi same bajtarje. Op. por.) Le pogledimo na Stajersko! Ako pridemo tja in vprašamo, čigav je oni gozd, dobim odgovor: Oig. očetov trapistov. Če vprašam, čigavo je ono polje, lepo obdelano; isti odgovor. Čigav je oni vinograd, zopet isti odgovor. Če pa vprašamo, čigavo je ono skalnato hribovje, dobim žalosten odgovor: To je občinsko, to je kmečko. (G. Kam, vi imate halucinacije, ker ste povsod na Stajerskem s svojim nosom zadeli ob trapiste. Op. por.) Kakor tam, tako je tudi pri nas; ako še ni, pa bode prav kmalu. (Če g. Kam ne postane poslanec. Op. por.) Toda možje, to ne sme biti, ne pustite se od farjev rihtati, bodite samostojni in ne volite duhovna, ker ta bo delal le nove davke in za farje, ki imajo itak preveč. (G. Kam, bodite oprezní, da vam ne preskrbimo brezplačnega prenočišča, k'ler morete premišljevati o svojih prislojenih govorih. Op. ured.) Zakaj ne bi gledali naši klerikalni poslanci, da se železnice podržavijo, katere imajo v rokah ljudje ali boljše rečeno, liberalci, n. pr. Rotšild. (Kam se ugrizne v jezik, ko je izustil besedo liberalci. Op. por.) Ko so hoteli nekateri podržaviti železnice, so klerikalni poslanci bili zoper to. (G. Kam, ali si niste odgriznili jezika, ko ste vedno trdili neresnico. Ali ni »Narod« surovo napadal g. dvornega svetnika Šukljeja in tovariše, ki so glasovali za podržavljenje Severne železnice? Ali res mislite, da smo mi kmetje vaši backi? Op. por.) Nato reče neki mož: Čakaj, desti imaš, sedaj bom jaz nekaj povedal, tebi ni nič za verovati. Kam molči, predsednik kriči: Tiho! Kam izvele iz žepa sobotno številko »Slovenca« in začne brati. (Klici: Mi vemo sami, kaj je v »Slovencu«!) Kam se tresejo hlače, ko jeclja: Volivci, ne verjemite, kar vam farji razkladajo, ampak verujte rajši meni, ki sem nekaj proučil in vam resnico povem: Mavha z mavho drži. (Kam pa se te mavhe boji, ker je morda že iz nje zajemal. Op. por.) Nato je bliskoma skočil raz mizo, hitro oblekel suknjo, globoko se oddahnil, prijel za brčice ter se tresel v svojih hlačah samega veselja, da je končal. Besedo dobi g. Valenčič iz Trnovca.

Š Kandidati »Slovenske kmečke zveze«. Prepozno za včerašnjo številko smo prejeli naslednjo brzojavko: Sv. Križ pri Ljutomeru, 350 kmetov na zaupnem shodu soglasno sprejelo Roškarjevo kandidaturu.

(Od Sv. Marjete na Pesnici) se nam poroča: Nad sto zaupnikov S. K. Z. se je tu izreklo za Roškarjevo kandidaturu enoglasno. Shod je sklical predsednik jareninskega političnega društva v sporazumu s »Kmetosko zvezo«. Gospod E. Vračko je med občinim odobravanjem razpravljal o lastnostih našega bodočega kandidata, nakar so se posamni kmetje sami oglašali za Roškarija. Mladenčič Zebot je opozarjal na nasprotne narodne in nemške agitatorje, od kojih naj bi se ne dali premotiti, ampak na dan volitve kot eden mož glasovali za gospoda Roškarija, posestnika v Št. Jurju v Slov. Goricah. Istočasno je S. K. Z. zborovala pri Sv. Lenartu in Sv. Križu na Murskem polju.

Š Kand'datura gosp. prof. dr. Verstovška. »Slov. Gospodar« prinaša sledečo izjavo: Da ne bo nobenih zmešnjav, izjavljam, da se iz discipline v »Kmečki zvezi« sploh ne potegujemo za noben mandat in se zahvaljujem merodajnim krogom za zaupanje, s katerim so delali za mojo kandidaturu. Dr. K. Verstovšek.

(Socialni demokratje na Goriškem.) Socialni demokratje kandidirajo na Krasu nekega Kermelia.

Dnevne novice.

+ Častno občanstvo jeseniških častnih občanov razveljavljeno. Z Dunaja poročajo: Upravno sodišče se je 7. t. m. bavilo s pritožbo Kranjske industrijske družbe, ki se je pritožila proti imenovanju 13 v Ljubljani bivajočih oseb za častne občane v Jesenicah in proti temu, da se jih je vpisalo v občinski volilni imenik za volivce prvega razreda. Upravno sodišče je pod predsedstvom predsednika senata barona Schwartzena ugodilo tej pritožbi, razveljavilo sklepe deželnege odbora kranjskega in radovljiškega glavarstva in sicer z utemeljevanjem, da je sklep jeseniškega občinskega sveta, ki je imenoval 13 častnih občanov, materialno in formalno protizakonit. — Protizakonito je bilo tudi, da so ti častni občani pri zadnjih občinskih volitvah volili.

+ Shod v varstvo otrok. Zdaj so že natančno določili spored za l. avstrijski shod v varstvo otrok. Otvorijo shod dne 18. marca popoldne s slavnostnim zborovanjem, katerega se udeležijo številni zastopniki državnih in avtonomnih oblasti in zastopstev. Meritorično bodo razpravljali v vseučiliških prostorih, in sicer se prične razprave dne 18. marca popoldne. Zvečer sprejme udeležence dunajski župan. Ob tej priliki si ogledajo udeleženci mestne zbirke. Dne 19. in 20. marca nadaljujejo posvetovanja v sekcijah. Dne 20. popoldne se sklepa skupno o poročilih odsekov.

— Slovenci na Dunaju. Slov. kat. izobr. društvo »Straža« na Dunaju, VI. Gumpendorferstrasse 104, II./10. poroča: Slovenska služba božja za marec bo v nedeljo 10. marca ob polu 3. popoldne v cerkvi sv. Antona, XV. Pouthongasse 16. V nedeljo 14. aprila se vrši istotako služba božja ob isti uri in v isti cerkvi. — Vabilo k zabavnima večeroma, ki ju priredi slovensko kat. izobr. društvo »Straža«

na Dunaju v nedeljo, 10. marca 1907 in 14. aprila v koncertni dvorani g. Karola Holuba, XII. Schönbrunnerstrasse 186 (Austria-Säle), s sodelovanjem društvenega pevskega in tamburaškega zbora. Vstopnina prosta. Začetek ob polu 6. uri. — Za mesec maj se pripravlja Jurčič-Govekarjeva narodna igra v petih dejanjih »Deseti brat«, na kar že sedaj opozarjamo. — V društveni sobi, VI. Liniengasse 38, se vrše vsako nedeljo, izvzemši vsako drugo v mesecu, ob 6. zvečer poučna predavanja, h katerim imajo dostop vsi društveni člani in po njih vpeljeni gostje. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Učiteljsko zborovanje v Gorici. Včerašnje zborovanje goriških učiteljev se je končalo tako, da se da sklepati, da ne bo nič z ustanovitvijo novega učiteljskega lista.

— Alpske gostilne. V Londonu se je ustanovila velika družba, ki namerava zgraditi gostilne po Alpah. Avstrijsko železniško ministrstvo pospešuje družbo. Prvo gostilno zgradi družba pri Sv. Antonu na Arlskem prelazu.

— Bombe v Spletu. »Naše Jedinstvo« poroča, da je preteklo soboto neki delavec v pristanišču z brega videl plavati po morju več bomb. Stvar je takoj naznanil nadzorniku pristanišča, ta političnim in drugim oblastim. Prišla je številna komisija in nabralo se je na bregu mnogo ljudstva, ki je v strahu pričakovalo, kaj bo. Ljudje so si stvar takoj začeli tolmačiti vsak po svoje. Nekateri so bili mnenja, da je to politični manever Italije, drugi zopet, da je to delo anarhizma. Ves Splet je govoril samo o bombah in zahtevalo se je, da se ne pusti odpotovati neke italijanske ladje od obali. In zdaj so naložili bombe, katerih je bilo »dvanaest!«, na čoln in so jih privlekli h kraju. Ljudstvo se je v velikem strahu pred čolnom odmikalo in uprav začelo bežati, ko je komisija bombe začela pregledovati. Ko so prvo bombo odprli, zadonel je po obali strašen — ne grom, kakor gotovo pričakuje cenjeni čitatelj — marveč strašen — smeh, kajti v bombi ni bilo drugega, nego neki star odluk okrajnega glavarstva v Spletu; ko so odprli drugo, se je razlegel še hujši smeh, kajti pomagalo je vse na obali zbrano ljudstvo smejeti se šali, kajti v bombi ni bilo drugega, nego neki lepak kavarne »Chantana«, tudi v ostalih ni bilo nič hudega. Seveda se je mislilo, da je nekdo bril norce iz Avstrije, a tudi ta špas se je izjalovil. Bombe so bile namreč od pirotehnika Rabisa, ki ima svojo delavnico na rtu sv. Štefana. Dvanaest »bomb« se mu je pokvarilo, pa jih je zmetel v morje, misleč, da jih valovi odneso, a prišlo je drugače in še danes se smeje celo mesto.

— Antimon koplje med Izlakami in Zagorjem 36 delavcev. Ondi je velika množina antimona ter hoče ondote zaklade antimona izrabiti neka berlinska tvrdka, ki razpolaga z več milijoni kapitala.

— Hotel »Central« v Gorici kupila je lansko leto »Centralna posojilnica«. V soboto je pregledovala posebna komisija poslopje, da določi, kje in kako bi se dozdil v vrtu nov trakt. Ko bo to delo dovršeno in poteče pogodba s sedanjim najemnikom hotela, presele se tja: »Čitalnica«, »Delavsko društvo«, »Goriška zveza«, »Centralna posojilnica«, »Trgovsko obrtno društvo«. V prtiličju na ulico bodo prostori za trgovino, po nadstropjih pa stanovanja.

— Znižanje telefonskih pristojbin za zdravnike. Ker se vrši na telefonskih postajah zdravnikov tudi precejšnje število pogovorov v interesu javne zdravniške službe in v izvrševanju zdravniškega poklica v občo korist, določilo je c. kr. trgovinsko ministrstvo z odlokom z dne 16. svečana 1907, znižati zdravnikom z uporabo § 18, telefonske naredbe od 7. vinotoka 1887, drž. zak. št. 116 in § 24 naredbe od 22. grudnia 1906, drž. zak. 254, pristojbino za take pogovore na ta način, da se uvrsti postaje zdravnikov s posamno zvezo v tarifni razred D tudi za slučaj, če bi se morale le-te po določbah druge zgorej omenjenih naredb uvrstiti v tarifni razred C. Zdravniki plačujejo torej za svoje postaje pristojbine določene za tarifni razred D tudi tedaj, če imajo njihove postaje 2401 do 3000 lastnih klicev in če te postaje niso v prostorih, ki služijo izrečno za stanovanja.

— Strojnica pogorela. V Trebnjem je pogorela strojnica parketne tovarne g. Josipa Golevskega. Škoda znaša okoli 15.000 K.

— Igralka Odilon se poroči z zagrebškim lekarnarjem Belo pi. Pečičem.

— Nov hrvaški list v Ameriki. V New Yorku je pričel izhajati nov hrvaški list »Hrvat-Amerikanac«. List je zelo dobro urejen, ne ve se pa še, ali bo dnevnik ali tednik.

— Huda kritika. Na Reki je imelo društvo sv. Vida pod predsedstvom profesorja Albina Angheblina občni zbor, katerega se je udeležil tudi laški kapucin Caetano. Tekom debate je kapucin kritikoval versko delovanje društva. Kritika je bila gotovo uničujoča, kajti podpredsednika društva, Angheblin, je omedlela, predsednika društva Angheblina pa je po občnem zboru od razburjenosti doma zadel kap.

— Nagloma umrl je na Bledu 18 let stari čevljarški pomočnik Jernej Bertonec.

— Vest iz Istre. Buzetski italijanaši bi radi ustanovili v Račicah »Legino« šolo. Lahko se jim posreči. Ljudstvo je nevedno. — V Sočrki izvršno napreduje »Delavsko izobraževalno in podporno društvo«. Šteje 73 udov. Može in mladeniči se pridno učijo brati in pisati. — »Gospodarsko društvo« odpre v kratkem prodajalnico jestvin in gostilno, v kateri bo dobili tudi brezalkoholne pijače.

— K nedeljskemu počtku na pošti. Poroča se nam: Ker se tendenca po doseg razširjenega nedeljskega počitka čedalje bolj uveljavlja, kažejo se vže povsod pojavi, da

niso le pisarne in poslovni prostori večjih podjetij temveč tudi manjših obrtnikov ob nedeljah in deloma tudi o praznikih popolnoma zaprti, tako da je v največ krajih število dejansko izročenih denarnih pošiljatev in izplačnih denarnih zneskov precej manjše, nego ob istih dostavitvah v delavnikih. Z ozirom na to, ker je že v reglementarnih predpisih glede oddaje poštinih pošiljatev za to po možnosti preskrbljeno, da se lahko dvigne denarna pisma in denarne zneske poštinih in plačnih nakaznic ob nedeljah in praznikih na poštne uradu med navadnimi uradnimi urami, ne da bi bilo treba podati izjave radi odnašanja, je upati, da niti one osebe, katere brezpogojno računajo na prejemanje denarnih pošiljatev ob nedeljah, ne bodo imele upravičenih ugovorov proti opustitvi dostavljanja denarnih pošiljatev ob takih dneh. Ker se nadalje priporoča taka odredba tudi za notranje pošto poslovanje iz ozirov na olajšanje blaginjske službe, vsled česar bi odpadlo obširno obračunavanje nedostavljenih pošiljatev, kakor tudi zato, da se doseže izdatni nedeljski počitek, naročilo je c. kr. trgovinsko ministrstvo, da naj se gorenja odredba uvede za poskušnjo v onih krajih, kjer dostavljajo take pošiljateve posebni pismonoše. Vsled tega preneha v Ljubljani počenši s 1. marcem t. l. ob nedeljah dostavljanje denarnih pisem, denarnih zneskov k poštinih nakaznicam, k nakaznicam poštne hranilnega urada in poštinih nalogov; izvzete pa so o tem nedelje, ki padejo na prve tri dni v mesecu. One nedelje pa, ko se ne dostavljajo zgoraj omenjene pošiljateve, dano je strankam na prosto voljo, da dvignejo te pošiljateve, če vže nočejo čakati, da se jim iste prihodnjega dne dostavijo, še isto nedeljo na poštne uradu med določnimi urami, t. j. od 9. do 11. ure predpoldne in sicer ne da bi jim bilo treba podati izjave radi odnašanja in plačati tozadevne prednine. Ta omejitev pa ne velja za one došle pošiljateve, ki se morajo po obstoječih predpisih takoj po posebnih slih (ekspresno) dostaviti. C. kr. pošto in brzojavno ravnanje-stvo šteje si v čast cenjeno upravištvo o tem obveščati s prošnjo, da blagovoli le-to v interesu občinstva omenjeno odredbo v svojem listu objaviti.

— **Aretirani laški ogleduhi.** Tozadevno vest iz Radovljice lojalno popravljamo. Kakor se nam sedaj poroča, je poizvedovalo le orožništvo o treh laških trgovcih, ker niso bili vpisani med tužci. Ker so dotični laški trgovci za nekaj dni odpotovali, je nastala govorica o aretiranih laških ogleduhih, kar dotični trgovci seve niso. »Slovenski Narod« je iz naše notice skoval napad na nas. List, ki je še sedaj žive ljudi v brzojavkah proglasal za samomorilce, naj lepo pometa pred svojim pragom.

— **Izbojlsani paroplovbeni promet z Dalmacijo.** Od 7. t. m. nadalje vozi Lloydov brzoparnik »Graf Wurmbrand« dvakrat na teden, in sicer vsak ponedeljek in četrtek, v Dalmacijo, in sicer vozi v ponedeljek do Dubrovnika, v četrtek pa do Kotora.

Štajerske novice.

š **Sevnica ob Savi.** Dne 3. marca se je med mnogimi shodi in zborovanji v Sevnici vršil tudi javni ljudski zbor »Kmečke zveze«. Udeležencev je bilo nad 350, med njimi tudi nekaj pristašev narodne stranke. Govorila sta namesto zadržanega načelnika gosp. poslanca Roškarja domači gospod župnik o gospodarskem programu »Kmečke zveze«, g. dr. Benkovič pa o političnem programu »Kmečke zveze«. Posestnik Zalokar je povdarjal, da je voliti poslanecem le take može, ki se ne sramujejo tudi javno kazati katoliško prepričanje. Kmet Martin Kozina je priporočal skupno delovanje za napredek kmetijstva, zlasti ob času volitve. Vsakega govornika je motil ali vsaj poskušal motiti urednik Spindler, kojemu sta pomagala neki Gračner iz Zabukovja in domači nemškutar Kowatsch. Nam je bil tak nastop Spindlerjev sicer nepričakovan, ker smo mi narodno stranko par tednov poprej pri Simončiču pustili mirno in nemoteno zborovati, čeravno se je dr. Kuvovec vedno zadiral zdaj v prveke v črni dolgi in v kratki suknji, ki so trpeli in delovali za narod, ko so »mladi« še komaj živeti začeli. Neljub pa nam nastop zastopnika narodne stranke ni bil, so ga vsaj kmetje spoznali in v njem tudi narodno stranko. Sploh so govorili, da je bil njegov nastop v Sevnici za narodno stranko to, kar je strasilo za proso. Po sestavi okrajnega odbora se je enoglasno izrekla zaupnica gg. poslanca Roškariu in dr. Jankoviču.

š **Zhesnelo liberalce** piše v »Slov. Narodu« od zadnje srede pod naslovom »Iz Žalca« tako surovo in nesramno, da presega vse meje surovosti. Kakor stekel pes se zaganja v nekoga, katerega si pa ne upa imenovati, ker ve, da bi ga takoj imenovali nesramnega lažnjivca in podlega obrekovalca, če bi znil ime. To podlo obrekovanje pade na dopisnika samega. Če imaš količkaj poštenosti v sebi, podpiši se, dopisun, in povej ime, da te moremo prijeti za tvoja umazana ušesa.

š **Smodnišnica zletela v zrak.** Dne 7. t. m. ob 6. zjutraj je zletela tovarna za smodnik g. Schalhamerja pri Spielfeldu v zrak. Osem poslopj je razdrtilih, dva delavca mrtva.

š **Kako so nekdanj Slovenci volili.** Če pravi kdo, da se naše ljudstvo od nekdanj ne bravi zadoosti za volitve, ga opozarjamo na volitev 16. prosinca 1865, torej pred 42 leti, ko je prišlo k volitvi deželnega poslanca v Celju izmed 225 volivcev 223, ki so soglasno volili dr. Razlaga. Kaj takega še ni videl svet, če pomislimo, da je volilo petero okrajev v gdem vremenu; 2 volivca sta bila bolna. — Vi, ki mislite, da nislovenskega

naroda, zapišite si za ušesa celjski dan 15. prosinca 1865!

š **Črešnjevce pri Slov. Bistrici.** Dne 18. februarja 1907 se je vršila občinska volitev za občino Vrhlog. Ta občina je ena največjih v slovenjebistriškem okraju in ima 18 odbornikov; žalibog so nemškega mišljenja, prijateljev zloglasnega »Štajerca« in podpiratelji nemške stranke Stigerjeve v Slov. Bistrici. Dobili pa so se zavedni možje v občini Vrhlog, ki se zavedajo svoje slovenski krvi ter so sklenili, tej občini dati pravo narodno lice. To se jim je tudi posrečilo. V odbor je prišlo deset narodnih in krščanskih mož, ki so v prvem razredu: Auer Janez, Golob Simon, Dobršek Janez, Klina Jakob, Koren Fr., Spec Anton; v drugem razredu: Unuk Simon, Jernejšek Jožef, Soršak Valentin in Horvat Štefan. Nasprotniki so v drugem razredu še ostali: Martin Mlakar, Blaž Šoba; v prvem razredu: Mlakar Jurij, Jožef Golob, Martin Golob, Bračič Jurij, Pernot Jurij in Soršak Štefan.

š **Izpred porotnega sodišča v Mariboru.** 6. t. m. je stal pred porotniki gostač Ivan Meglič iz Šmarjete, obdolžen, da je 21. januarja l. l. ubil svojega svaka Ivana Peitlerja. Stanovala sta skupaj v eni hiši v Šmarjeti. Med njima je večkrat prišlo do prepira, ker je Peitler prišel često pijan domov. Tudi omenjeni dan je prišel Peitler pijan v sobo svoje matere, ki mu je očitala, da jej je ukradel rjuhe, vsled česar io je dejansko napadel. Vsled tega je poklical na pomoč svojega svaka, ki mu je razburjen zaklical: »Kaj, svojo mater boš tepel?« in ga z roko udaril ter ga lahko poškodoval na očesu. V istem zmislu je izpovedala tudi hči obtoženca. Peitler je 25. jan. nato umrl, ne da bi ga bilo sodišče preje zaslišalo. Obdukcija je pokazala, da je Peitler umrl nasilne smrti vsled udarca Megliča, ki je povzročil krvavitev v črepinji in otrpnenje možgan. Ker se porotniki niso prepričali, da je obtoženec kriv, je bil Meglič oproščen.

Ljubljanske novice.

lj **Simon Gregorčičev slavnostni večer.** Včeraj zvečer se je vršila v veliki dvorani »Uniona« glavna skušnja za nedeljski slavnostni večer. Vsi trije zbori so krasno peli. Sploh vzbuja zanimivi vspeored slavnostnega večera veliko zanimanje in ker tudi cene sedežev niso previsoke — večina sedežev je po 1 K in po 80 v. — se je nadejati, da občinstvo počasti večer z veliko udeležbo. Prosimo občinstvo naj si takoj kupi vstopnice, ki se že prodajajo v trafiki g. Soukala in v »Unionovi« trafiki. Poleg sedežev se ondi tudi lahko že kupijo vstopnice za stojišča. V nedeljo v veliko dvorana hotela »Union«!

lj **Smrdljiva kuhinja.** Iz šentpeterskega predmestja nam piše meščan: Neznosni smrad znane Rohrmanove kuhinje presega že vse meje. Na sv. Petra napisu je že vse suho, dočim je drugod polno blata. Toda ljudje ne morejo vzdržati zunaj na promenadi zaradi smrada, ki prihaja iz milarne ter muči prebivalstvo. Že pred leti je neki mestni odbornik v javni seji ožigosal ta nadležni nedostatek, toda ljubljanska kuga je ostala. Ali res ni nobenega pripomočka? Ako se ne zgane magistral, obrnemo se na deželno vladu, da stori primerne korake.

lj **Roditeljski večer** na uršulinskih vnanjih šolah dne 6. marca je prav lepo vspel. G. primarij dr. Gregorič je jako poljudno in zanimivo govoril o higijeni doma in v šoli, t. j. kako odvracati, kar škoduje zdravju otrokovem. Najvažnejše vodilne misli govora so bile sledeče: Nekdaj so le starši učili, ker ni bilo šol. Ko je pa človek postal modern, niso več mogli starši sami slediti vsem zahtevam, ampak so vsled te potrebe nastale šole, ki so prevzele del naloge staršev. Vspreh vse vzgoje otrokove je pa le mogoč, ako složno delujejo starši z učitelji, ki starše le nadomestujejo in jim pomagajo, kar sami ne morejo. Starši in učitelji naj pa tudi sami to store, kar zahtevajo od otrok, t. j. uče naj predvsem z vzgledom, vse rečeno, to velja posebno o higijeni, ki je veda, katere uči, kako braniti otroke škodljivostim, ki prete zdravju otroka. Velike važnosti je pri vzgoji zdravo telo; v bolnem telesu ni mogoče dobro vzgojiti duha. Prvi pogoj na razvoj je svetloba. V mrazu, temi se rede le glive in plesnoba (n. pr. na severnem tečaju, v temnih zadulih prostorih). Solnce, zrak in luč je potrebna za rast rastlin in tudi ljudi. Dve tretjini svojega življenja pa človek preživi v stanovanju. Torej je predvsem za stanovanje, kjer bivajo otroci skrbeti, da je svetlo, da pride solnce v sobo, da je zdrav zrak v sobi. Poganski narodi so celo solnce obožavali, ker so se zavedali dobrot in potrebe solčne toplote in svetlobe. Otroške spalnice naj ne bodo umazane, zaduhle. Če bi tudi morali starši za boljše stanovanje na eni strani nekaj več izdati, bi pa na drugi strani mnogo prihranili, ker bi ne potrebovali tolikrat zdravnika in vednih zdravil, a imeli bi čvrste, lepe in zdrave otroke. Na zanikerni živali se rede razni parasiiti. Tako se tudi na zaniknem človeku šopirijo bakterije za razne bolezni, kakor difteritis, jetiko, kolero itd. Kakor svetloba dobro dene cveticam in se cvetlica, prenešana iz zaduhle sobe sama obrne proti solncu, tako in še bolj dene dobro otroku svetloba — zdrav zrak. Drugi pogoj zdravju je snažnost. Vojak pravi o konjih: Snažnost je pol krmljenja. Tako tudi pri otroku. Mnoge bolezni se prenoso z umazanimi rokami. Torej je paziti posebno na snago rok. Otrok naj zjutraj z vodo usta izpere še pred zajutrkom; umije naj roke, glavo, vrat z mrzlo vodo. Sam mora biti snažen, tedaj bo tudi vse njegovo snažno:

obleka, zvezki. Ne snaziiti stanovanja pri zaprtih oknih in nikoli s suho kunjjo, ampak z nekoliko vlažno ruto. Prezračite večkrat sobe na dan, porabili boste manj drv. Tretji pogoj zdravju je prava hrana. Otrok naučiti brzdati pri uživanju jedi in pijače. Težka in preobilna, zlasti preveč mesna, hrana je škodljiva otroku. Še škodljivejša je alkoholna pijača. V bolnišnicah in blaznicah je od 100 bolnikov najmanj 50 zaradi nezmerne pijače. Narava pravi: Jej, da se nasišiš; pij, da si žejo utolažiš. Ubogajmo naravo. Vino je le za odrasčene. Dajajte otrokom primerne (ne prevelike) porcije pristne dobre naravne hrane. Zjutraj zelo mlečno kavo (najbolja malčna kava) ali pa samo mleko in košček kruha; za malico jabolko ali sadje z koščekom kruha; opoldne naj bo dobra tečna hrana (a ne preobilna); popoldne za malico kavo, za zvečer je pa najbolje kuhano sadje in kruh, ali pa prav lahka hrana. Otroci ne smejo nikoli s polnim želodcem ali takoj po jedi iti spat, sicer ne morejo zaspati, imajo nemirne noči in hude sanje. Četrti pogoj za zdravje je gibanje v zdravem zraku. Pustite otroka, da se zleta in utruji v čistem zraku. Kolikokrat sem bil poklican k bolnemu otroku, in se mi je tožilo o otroku, da je tako vedno bolehav, nesprejemljiv za vse, apatičen, bolan, da ne prebavlja dobro, da mu mnoge jedi škodujejo — in mnogo takih otrok sem ozdravil s tem, da sem naročil: »Pustite, da se otrok vsak dan v svežem zraku zleta in skače« — in bolezen je bila kmalu ozdravljena. Nespačetna pa je misel, malega otroka utrditi z prav mrzlo vodo. Pač pa se mora večkrat umivati (kopati) otrok. Otrok naj ne bo preoblečen, ko gre iz sobe; ne zavijaj vratu, ne na glavo kučme, ne pregorke obleke spodaj. Obblečen bodi primerno lahko. Telovadnice v šolah niso za otroke, niso primerno urejene, ne prezračene, ne dosti zračne. Otroci naj se poleti telovadijo na prostem, na zraku; pozimi pa naj bi se drsali. Ker pa so še, in dokler so še predpisane telovadnice, naj bi šolska oblast poskrbela, da se prav uredijo, okna, stene obrišejo prahu, da so zračne, ne prašne itd. Priporočam (tako sklne g. dr. primarij) posebno Vam materam snažnost, ker ve ste predvsem odgovorne za to in Vaša dolžnost je ta, da skrbite za svoj najdražji zaklad, za otroke. Delujte složno z učitelji, da vzgojite zdrave, lepe in kreposte otroke. — Po govoru se je vnel med učiteljicami in materami živahen razgovor. Matere in gospodinje so bile prav zadovoljne in hvaležne za tako lepe in prekoristne nauke. Tudi udeležba je bila nepričakovano obilna — našli smo okrog 250 mater in gospodinj. Večer so počastili s svojim pohodom g. deželni nadzornik Levec, g. nadzornik Majer, gospodična voditeljica šentjakobske osemrazrednice in več ljubljanskih gospodičen učiteljic, katerim se za njihovo prijaznost prav prisočno zahvaljujemo. V imenu vseh navzočih mater in gospodinj, in v imenu zunanjih šol pa kličemo g. dr. primariju Gregoriču za krasne nauke: »Bog plačaj tisočkrat!«

lj **Odvetniški in notarski uradniki.** Društveni večer, ki ga je priredila H. krajevna skupina društva odvetniških in notarskih uradnikov v gostilniških prostorih g. Avgušlina Zajca v Sodnijskih ulicah, dne 7. t. m., je vrlo dobro uspel. Posebno nas je razveselilo obilo število došlih tovarišev, med katerimi smo opazili take, ki jih v svoji sredi še nikdar ali pa že dolgo časa videli nismo. Kot gosta udeležila sta se društvenega večera gg. dr. Fran Windischer in knjigovodja Silvester Škerbinec. Po otvoritvi društvenega večera, poročal je tovariš Tavčar o izidu občnega zborovanja osrednjega društva v Celju. Svoje poročilo, ki je bilo temeljito in obširno, omejil je na sklep občnega zbora, s katerim je ta sklenil, predručiti pravila za krajevne skupine v tem smislu, da se istim prepuščajo vpisnine in 50% vplačanih mesečin v lastno upravo. Nadalje poročal nam je tudi, kaj se je sklenilo v zadevi skupščine vseh avstrijskih odvetniških in notarskih uradnikov o Veliki noči na Dunaju ter priporočal delegatu, tovarišu Josipu Christofu, da se odločno poteguje na tej skupščini za naše koristi in da naj bode posebno pri točki šesti »zavarovanje za starost in onemoglost« dnevnega reda te skupščine prav previden. Nato podala sta nam gg. Silvester Škerbinec in dr. Fr Windischer pregled o zavarovanju zasebnih nastavlencev in pečala se z uredbo uprave penzijskega zavarovanja. Dr. Windischer priporočal nam je, neumorno delovati na to, da dobimo na Kranjskem podružnico večerju sklenilo se je, prirediti shod jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov v »Narodnem domu«, kjer naj bi se vršil po shodu tudi koncert s petjem in tombolo. K dnevnemu redu tega shoda nasvetuje tovariš Christof sledeče točke: 1. organizacija, osnivanje zveze jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov; 2. izboljšanje gnotnega in socialnega stanja; določitev plač, nedeljski počitek, dopust, službena odpoved, ureditev pravic; 3. zavarovalnica in ustanovljenje pogrebnege zavoda; zahteva, da napravi državna zavarovalnica zasebnih uradnikov podružnico v Ljubljani; 4. poročilo o uspehu državne skupščine na Dunaju. Ta nasvet se je soglasno sprejel in začasnó izvolil pripravljalni odbor 10 delavnih članov in sicer: Cimerman, Christof, Čebuli, Kamenšek, Kocmur, Kosce, Petrič, Slana, Štor in Tavčar. K zadnji točki dnevnega reda se ni nihče oglašil k besedi, vsled česar je predsednik ob 11. uri zaključil društveni večer, zahvalivši se gostom in tovarišem za njih udeležbo. Nato razvila se je živahna prosta zabava, v teku katere je tovariš Tavčar napil tovarišu Petriču, ki je sprožil misel prirediti take prijateljske sestanke večkrat v mesecu.

Tovariš Josip Christof pozdravljaj le iskreno to misel ter napil vzajemnosti in slogi odvetniških in notarskih uradnikov. Razšli smo se zadovoljni in v trdni nadi, da se kmalu zopet vidimo. Končno moramo še pohvalno omeniti, da je gostilničar g. Avguštin Zajc priredil zborovalno sobo prav okusno in okrasil omizje z nežnimi cvetkami in različnim sadjem.

lj **Nesreča.** Ko je danes dopoldan prepehaval 19-letni mesarski vajenec Gašpar Rebolj iz Iga na semnjišču konja; je z njim vred padel in ga je konj na levi roki in desni nogi tako poškodoval, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

lj **Roditeljski večer.** Starše, njih nastenike in prijatelje šolske mladine opozarjamo na roditeljski večer, ki bo jutri (v soboto) ob šestih zvečer na I. mestni šoli v Komenskega ulici.

lj **Prijeta tatica.** Mestna policija je aretovala 26-letno slaboglasno Meto Zalokarjevo iz Rodic pri Kamniku, ker je ukradla neki stranki zlate uhane. Navedenka je baie tudi po mestu beračila z mrtvaškim listom nekega moža za njegovo ženo pod pretvezo, da je dotična vdova bolna na pljučih. Zalokarjeva je po obrazu kozava in naj se blagovolijo četične stranke, pri katerih je beračila, oglasiti pri mestni policiji. — Nadalje je bil aretovan 32-letni pekovski pomočnik, ker je sumiljev hudodelstva po § 131 k. zak. Zaradi jednakega delikta je že enkrat presedel šest mesecev.

lj **V Ameriko** se je včeraj odpeljalo z Južnega kolodvora 32 Slovencev in 15 Hrvatov.

lj **»Ljubljanska društvena godba«** priredi jutri koncert v hotelu »Južni kolodvor« (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob polu osmih zvečer. Vstop prost.

lj **Posredovalnica služb zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani** je posredovala meseca februarja v 45 slučajih. Potrebije se služkinj, natakarič, učencev za hotele, snazilnice. Službe išče fina, izšolana blagajničarica. Oglasiti se je v zadržni pisarni Gradišče št. 7.

lj **Umrlj so:** Marija Stare, postreščkova hči, 3 mesece. — Marija Wolf, klobučarjeva vdova, 83 let. — Albin Florjančič, delavčev sin, 1 leto. — Jera Sterniša, gostija, 72 let. — Ivan Šubelj, gostač, 46 let. — Marija Hudabiunig, gostija, 75 let. — Andrej Sekne, dninar, 48 let. — Josip Hrome, dninar, 47 let. — Pavel Šventner, pečar, 37 let.

Razne stvari.

— **Starostno mejo za polkovnike in generale** namerava uvesti vojno ministrstvo. Po dožitvju te meje naj bi dotični polkovniki in generali stopili v pokoj.

Stavka v tobačnih tovarnah. Stavkajo v Turinu po tobačnih tvornicah. V Belgradu so stavkajoči delavci pred sladkorno tvornico preiskali vse železniške vozove, če niso v njih skriti stavkoskazi. Odstranili so z vozov tudi pečate.

Stavka uslužbencev krakovske kirur-gične klinike se je pričela pretekli četrtek, ker jim niso izboljšali hrane in plač in provizorično nastavljeni uslužbenci že več mesecev niti plače niso dobili. Vsa njihova dela so morali opravljati pri operacijah zdravniki in asistenti sami. Zvečer so sicer pregovorili uslužbence, da so pričeli z delom, toda zagrozili so, da resno stopijo v stavko, ako jim v najkrajšem času ne ugođe. — Nedavno so sklenili zdravniki krakovske občne bolnišnice, da prično stavkati. Sedaj so se jim pridružili tudi zdravniki lvovske občne bolnišnice in se zavezali, da 1. aprila stopijo iz službe, ako jim do 15. t. m. ne zvišajo plač.

Ženska ravnateljica banke. Dne 5. t. m. je bila v Szatmaru gdč. Ilona pl. Boros imenovana za ravnateljico »Obrtne banke«. Imenovana je prva, ki je zasedla to mesto.

Vesti iz Amerike. Na ženitovanjskem potovanju so aretirali Salzmannia in Mittenhala, ker sta ogoljufala več bank za več tisoč dolarjev. — V Houstone je neki tat odnesel nekemu juvelirju za 50.000 dolarjev demantov. Ko mu jih je prodajalec kazal, je dejal kupec, da pride popoldne njegova žena. Ko je popoldne hotel prodajalec pokazati demante zopet drugim, je opazil, da je v skatli samo zrezan papir. Tat je neopažen izginil. — Dne 21. m. m. so priredili v New Yorku »Kmetški ples«, ki so se ga udeležile vse avstrijske narodnosti. — V Ameriki izpremenje obliko vlatemu denarju baje iz umetnihskih ozirko. Vrhutega tudi zakon predpisuje, da se izpremeni vsakih 25 let oblika denarja. — Nedavno je v New Yorku umrla gospa Schlachet, stara 114 let. Njen oče je živel 118 let, njena mati pa 101 leto. Njena hči je pred dvema letoma umrla v starosti 82 let. — Ko so hoteli izvršiti smrtno obsodbo na večalih nad črnecma Mojzesom Hillom in Viljemom Buffinom v Farmvillu, se je pri Hillu odtrgala vrv; ta je šel mirno nazaj, si dal obvezati vrv še enkrat in zopet se je vrv pretrgala. Črnci je med velikimi mukami umrl na tleh.

Mati se je obesila pred svojim sinom. V Vasarhelyju se je kmetica Elizabeta Mohacz pred lastnim sinom obesila, dočim se ta ni genil in mirno čakal, da je nastopila smrt. Nato je šel k sosedu in jim pripovedoval o strašnem činu. Ker so ga smatrali umobolnim, so ga oddali v blaznico. Sosedo so hoteli nesrečno ženo rešiti, a bilo je že prepozno.

Nedloveski oče. Kmet Horvat iz Kabia na Ogrskem se je peljal domov s svojim osemletnim sinom. Kar je opazil za seboj topolo volkov, ki so prihajali vedno bližje.

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice števil. 12 Štev. telefona 210.

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Dasi je gonil konje na vso moč, ni mogel uiti. Da reši sebe, sklenil je žrtvovati svojega sina in ga je pehnil z voza. Seveda so ga zverli takoj razmesarile, dočim je sam popolnoma iz sebe srečno došel v vas. Ko so vaščani izvedeli to strašno vest, se jih je polastilo nepopisno razburjenje.

Na dvornem koncertu znorel. Na koncertu v berlinski kraljevi beli dvorani je med odmorom naenkrat zapel boben in klical na zbiranje. Vse je hitelo na svoj prostor. Cesar ni ukazal zbiranja in je bil jako iznenađen. Kmalu so doznali, da je bobnal član godbe Kupke, ki je med veselico zblaznel. Kupke je prišel na koncert, dasi mu je naznanil kapelnik prejšnji dan, naj ne pride. Le s težavo so sluge spravili iz dvorane blazneka Kupkeja.

Telefonska in brzajavna poročila.

TERORISTIŠKO GIBANJE NA RUSKEM PONEHA.

Varšava, 7. marca. Tukajšnji ruski teroristi so sklenili ponehati s terorističkim gibanjem in se posvetiti le propagandi. Vojaških straž sedaj vsled tega ni več na cestah, tudi monopolnih prodajalnic vojakov več ne stražijo.

VDOVA MOMSENOVA JE UMRLA. Berlin, 7. marca. Momsenova vdova, 75 let stara Marija Momsen, je umrla.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM. Pariz, 8. marca. Kakor se razvodi iz članka Arturja Rancja v »Aurore«, je francoska vlada proticerkveno politiko na Španiskem, kakor tudi proticerkvene demonstracije v Italiji dejansko podpirala. Zato si baje Clemenceau ne upa objaviti zaplenjenih listin papeževga nuncija.

SPLOŠNO RAZOROŽENJE. Berlin, 8. marca. Državni tajnik Tschirschky je v proračunskem odseku naznanil, da vprašanje o splošnem razoroženju, ki ga je nedavno podpiral s toplimi besedami angleški ministrski predsednik Campbell-Bannerman v angleški zbornici, ni vsprejeto v program haške mirovne konference in se v veljavni toploti o njem še ne bodo posvetovale.

VOJNI MINISTER DEMENTIRA. Dunaj, 8. marca. Vojni minister dementira vest, da bi bila upeljava mažarskega poveljnega jezika že sklenjena stvar. O vojaških zadevah se sedaj sploh še ni govorilo, zato je vse, kar so o teh zadevah poročali časopisi, le kombinacija.

NAGODBENA POGAJANJA. Dunaj, 8. marca. Nagodbena pogajanja so se danes nadaljevala. Weckerle je imel danes daljši pogovor s strokovnimi referenti, z avstrijskim finančnim ministrom in sekcijskimi šefi finančnega ministrstva. Šlo se je danes v prvi vrsti za užitnino.

STOLIPINOVA IZJAVA V RUSKI DUMI. Peterburg, 8. marca. Stolipinova izjava v ruski dumi ne bo kak program vlade, Stolipin bo le omenil zakonske načrte, katere namerava vlada predložiti dumi.

Pri kašlju, hripavosti ter zaslizanju dihal rabite vedno **salmijakove pastile** lekarnja **PICCOLI-ja** v Ljubljani, na mednarodni razstavi v Milanu odlikovanega z najvišjo odliko (avstr. raz.) 1 škatlija 20 vinarjev, 11 škatelj 2 kroni. Zunanja naročila izvršuje najtočnejše lekar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta. 2745 III B

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 8. marca 1907.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
majeva renta	99 10	99 80
srebrna renta	100 10	100 30
avstrijska kronska renta	99 5	99 25
slata renta	117 35	117 55
ogrska kronska	94 85	95 05
slata	113 60	113 80
posojilo dežele Kranjske	95 10	100 80
posojila mesta Spljet	113 30	113 40
Zader	98 90	100 85
bosn.-herc. žel. pos. 1902	99 75	100 75
češka deš. banka k. o.	99 50	99 70
š. o.	99 30	99 5
zast. pisma gal. d. hip. b.	100 10	101
pešt. kom. k. o. s 10% pr.	100	107
zast. pisma Innerst. hr.	100	101
ogr. cen. deš. hr.	100	100 2
hip. banka	100	100 20
obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100	101
obl. češke ind. banke	100 25	101 25
prior. Trst-Poreč lok.	99 90	
prior. dol. žel.	99 50	
juž. žel. kup. 1/2 1/2	376 75	308 75
avstr. pos. za žel. p. o.	100 65	101 65

Srečke.	Denar	Blago
greške od l. 1860 1/2	152 75	154 75
1864	265 50	267 50
tiske	48 75	150 75
sem. kreditne I. emisije	263	273
II.	268	278
ogr. hip. banke	243	251
srbške a. fra. 100 —	99	105
turške	184 10	185 10
Basilika	1 70	3 70
Kreditne	438	448
inomoške	82	80
Krakovske	92	100
Ljubljanske	87	83
Avstr. rud. kriša	46 15	48 15
Ogr.	28	28
Rudolfove	56	60
Palchurške	84 50	90 5
Dunajske kom.	487	497 5

Debitne.	Denar	Blago
južne železnice	155 50	156 50
Državne železnice	81 50	82 50
Avstr. ograde bančne delnice	770	783
Avstr. kreditne banke	681	682
Ograde	808	809
Živnostenske	244	246 25
Premogokop v Mostu (Brüx)	763	769
Alpske montan	619 75	620 75
Praške žel. ind. družbe	2657	2667
Rima-Murányi	63 50	65 50
Trbovljske premog. družbe	283	285
Avstr. orožne tovr. družbe	560	564
Češke sladkorne družbe	139 50	140

Valute.	Denar	Blago
C. kr. cekin	11 36	11 40
10 franki	19 08	19 11
10 mark	23 62	23 64
Sovereigns	24 06	24 12
Marke	117 75	117 8
Laški bankovci	95 40	95 60
Rubliji	2 52	2 53
Poljski	4 54	5

3 ali tudi več spretnih črkostavcev

sprejme takoj z dobro plačo, oziroma v računu **IV. PR. Lampret, tiskarnar v Kranju.**

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Star. trg števil. 10

Priloga svojo trgovino s klobuki in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Restavracija na Drenikovem vrhu.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzela **restavracijo „Drenikov vrh“**

Točila bodem samo pristna vina najboljše kakovosti, kakor sromeljana iz Gadove peči, refoška in pivo iz pivovarne bratov Kosler. Potrudila se bodem, cenj. gostom postreči z izborno kavo, čajem, čokolado ter z mrzlimi jedili.

Za obilen poset vabim najvjudneje

Nežika Kukman,
499 3-1 gostilničarka.

Iz proste roke se prodaja v **Radovljici**

hiša št. 35.

Izve se pri lastniku. 479 3-3

Trgovskega pomočnika in učenca

iz dobre rodovine in s primerno izobrazbo se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom **Ivan Modic v Novi vasi pri Rakeku.** 506 4-1

Metecrologično poročilo.
Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	741 2	- 1 2	sl. svzh.	jasno	
8	7. zjut.	737 7	- 3 5	sl. sever	megla	0 0
8	2. pop.	737 1	6 2	sl. jug.	jasno	

Srednja včerašnja temp. - 6 40, norm. - 2 20.

Oves semenski „Willkomm“

dobi se od 100 kg dalje po 26 K prosto Ljubljana. Trgovci dobe znižano ceno. — **M. Lavrencič, Šiška** pri Ljubljani.

„Andropogon“
(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zalamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. **VASO PETRIČIČ-u.**

V zalogi imajo tudi gg.: U. pl. Trnkoczy in Anton Kanc v Ljubljani, M. Rant in Ant. Adamič v Kranju in lekarna „pri angelju“ v Novem mestu. 873 52-10

Svetovnoznano, edino pristno, izvirno

Salvator-jevo pivo

iz pavljsanske pivovarne (nekdanj Zacherl-ova pivovarna) v Monakovem, se dobi dokler je kaj zaloge, vsako soboto in nedeljo tu **edino le**

v restavraciji na Južnem kolodvoru.
Josip Schrey, restavrater.

Podružnica : v Spljetu. : Delniška glavnica: : K 2.000.000. : :	Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani ponuja vsakovrstne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predjeme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah. Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 % Rentni davek plača banka sama.	Podružnica : v Celovcu. : Rezervni fond: : : K 200.000. : : :
--	--	--